

KONVENCIJA O ZAŠTITI I PROMOVISANJU RAZNOLIKOSTI KULTURNIH IZRAZA

Generalna konferencija Organizacije Ujedinjenih nacija za prosvjetu, nauku i kulturu, koja se sastala u Parizu od 3. do 21. oktobra 2005. godine na svojoj 33. sjednici,

Potvrđujući da je kulturna raznolikost definišuća karakteristika čovječanstva,

Svjesna da kulturna raznolikost čini zajedničko nasljeđe čovječanstva i da je treba njegovati i čuvati u korist svih,

Svjesna da kulturna raznolikost stvara bogat i raznovrstan svijet, koji povećava mogućnost izbora i podstiče ljudske sposobnosti i vrijednosti, i stoga predstavlja glavni pokretač održivog razvoja zajednica, naroda i nacija,

Podsjećajući da je kulturna raznolikost, koja cvjeta u okviru demokratije, tolerancije, socijalne pravde i uzajamnog poštovanja između naroda i kultura, nezamjenljiva za mir i bezbjednost na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou,

Veličajući značaj kulturne raznolikosti za puno ostvarenje ljudskih prava i osnovnih sloboda proklamovanih u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim univerzalno priznatim instrumentima,

Naglašavajući potrebu da se kultura kao strateški element unese u nacionalne i međunarodne razvojne politike, kao i u međunarodnu razvojnu saradnju, uzimajući u obzir i Milenijumsku deklaraciju Ujedinjenih nacija (2000) koja poseban naglasak stavlja na iskorijenjivanje siromaštva,

Uzimajući u obzir da kultura poprima različite oblike u vremenu i prostoru i da je ova različitost otjelotvorena u jedinstvenosti i mnoštvu identiteta i kulturnih izraza naroda i društava koji sačinjavaju čovječanstvo,

Uviđajući važnost tradicionalnog znanja kao izvora nematerijalnog i materijalnog bogatstva, a posebno sistema znanja starosjedilačkih naroda, i njegovog pozitivnog doprinosa održivom razvoju, kao i potrebu da se ono na odgovarajući način zaštiti i unaprijedi,

Uviđajući potrebu da se preduzmu mjere za zaštitu raznolikosti kulturnih izraza, uključujući i njihov sadržaj, posebno u situacijama kada kulturnim izrazima može da prijeti mogućnost gašenja ili ozbiljnog slabljenja,

Naglašavajući važnost kulture za društvenu koheziju uopšte, a posebno njen potencijal za unapređenje statusa i uloge žena u društvu,

Svjesna da kulturnu raznolikost jača slobodan protok ideja, i da je podstiče stalna razmjena i interakcija između kultura,

Ponovo potvrđujući da sloboda mišljenja, izražavanja i informisanja, kao i raznolikost medija, omogućavaju kulturnim izrazima da cvjetaju unutar društava.

Uviđajući da je raznolikost kulturnih izraza, uključujući i tradicionalne kulturne izraze, važan činitelj koji pojedincima i narodima omogućava da izražavaju i sa drugima dijele svoje ideje i vrijednosti,

Podsjećajući da je jezička raznolikost osnovni element kulturne raznolikosti, i ponovo potvrđujući fundamentalnu ulogu obrazovanja u zaštiti i promovisanju kulturnih izraza,

Uzimajući u obzir značaj vitalnosti kultura, uključujući i za lica koja pripadaju manjinama i starosjedićkim narodima, koja se manifestuje u njihovoj slobodi da stvaraju, prenose i šire svoje tradicionalne kulturne izraze i da imaju pristup ovim izrazima, radi unapređenja svog sopstvenog razvoja,

Naglašavajući ključnu ulogu kulturne interakcije i kreativnosti, koje njeguju i obnavljaju kulturne izraze i unapređuju ulogu onih koji su uključeni u razvoj kulture u cilju napretka društva u cjelini,

Uviđajući važnost prava intelektualne svojine za izdržavanje onih koji su uključeni u kulturno stvaralaštvo,

Ubijedena da kulturne djelatnosti, dobra i usluge imaju i ekonomsku i kulturnu prirodu, jer prenose identitete, vrijednosti i značenja, i stoga se ne smiju tretirati kao nešto što ima isključivo komercijalnu vrijednost,

Primjećujući da procesi globalizacije, koji olakšavaju brzi razvoj informacionih i komunikacionih tehnologija, pružaju nezapamćene uslove za povećanu interakciju između kultura, oni također predstavljaju izazov za kulturnu raznolikost, posebno s obzirom na opasnost od neravnoteže između bogatih i siromašnih zemalja,

Svjesna da UNESCO ima poseban mandat da osigura poštovanje raznolikosti kultura i preporučiti takve međunarodne sporazume kakvi bi mogli biti neophodni za unapređenje slobodnog protoka ideja putem riječi i slike,

Pozivajući se na odredbe međunarodnih instrumenata koje je usvojio UNESCO koji se odnose na kulturnu raznolikost i ostvarivanje kulturnih prava, a posebno na Univerzalnu deklaraciju o kulturnoj raznolikosti iz 2001. godine,

Usvaja ovu konvenciju 20. oktobra 2005. godine.

I. Ciljevi i vodeći principi

član 1 – Ciljevi

Ciljevi ove konvencije su:

- (a) da zaštiti i promoviše raznolikost kulturnih izraza;
- (b) da stvori uslove za napredak i slobodnu interakciju kultura na uzajamno koristan način;
- (c) da podstakne dijalog između kultura u cilju obezbjeđenja šire i ujednačene kulturne razmjene u svijetu u korist međukulturnog poštovanja i kulture mira;

(d) da njeguje međukulturalnost radi razvoja kulturne interakcije u duhu izgradnje mostova između naroda;

(e) da promoviše poštovanje raznolikosti kulturnih izraza i podigne svijest o njenoj vrijednosti na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou;

(f) da potvrdi važnost veze između kulture i razvoja za sve zemlje, posebno za zemlje u razvoju, i da podrži akcije koje se preduzimaju na nacionalnom i međunarodnom nivou kako bi se osiguralo priznavanje prave vrijednosti ove veze;

(g) da prizna specifičnu prirodu kulturnih djelatnosti, dobara i usluga kao nosilaca identiteta, vrijednosti i značenja;

(h) da potvrdi suverena prava država da održavaju, donose i sprovode politike i mjere koje smatraju odgovarajućim za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji;

(i) da učvrsti međunarodnu saradnju i solidarnost u duhu partnerstva, posebno u cilju unapređenja kapaciteta zemalja u razvoju radi zaštite i promovisanja raznolikosti kulturnih izraza.

član 2 – Vodeći principi

1. Princip poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda

Kulturna raznolikost se može zaštititi i unaprijediti samo ako se garantuju ljudska prava i osnovne slobode, kao što su sloboda izražavanja, informisanja i komunikacije, kao i mogućnost pojedinaca da biraju kulturne izraze. Niko ne može da se pozove na odredbe ove konvencije radi kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda kao što su ustanovljene u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima ili zagarantovane međunarodnim pravom, ili da ograniči njen djelokrug.

2. Princip suverenosti

Države imaju, u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija i principima međunarodnog prava, suvereno pravo da donose mjere i politike za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji.

3. Princip jednakog dostojanstva i poštovanja svih kultura

Zaštita i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza pretpostavlja priznavanje jednakog dostojanstva i poštovanja svih kultura, uključujući i kulture lica koja pripadaju manjinama i starosjedilačkih naroda.

4. Princip međunarodne solidarnosti i saradnje

Međunarodna saradnja i solidarnost trebalo bi da omoguće svim zemljama, posebno zemljama u razvoju, da stvaraju i jačaju svoja sredstva kulturnog izraza, uključujući i svoje kulturne industrije, bilo one koje su u začetku ili one koje su već afirmisane, na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.

5. **Princip komplementarnosti ekonomskih i kulturnih aspekata razvoja**

Pošto kultura predstavlja jedan od glavnih pokretača razvoja, kulturni aspekti razvoja su podjednako važni kao i ekonomski aspekti, u kojima pojedinci i narodi imaju fundamentalno pravo da učestvuju i da ih uživaju.

6. **Princip održivog razvoja**

Kulturna raznolikost predstavlja veliko bogatstvo za pojedince i društva. Zaštita, promovisanje i održavanje kulturne raznolikosti su osnovni preduslov održivog razvoja u korist sadašnjih i budućih generacija.

7. **Princip pravičnog pristupa**

Pravičan pristup bogatom i raznovrsnom nizu kulturnih izraza iz svih krajeva svijeta i pristup kultura sredstvima izražavanja i prenosa čine važne elemente za unapređenje kulturne raznolikosti i podsticanje međusobnog razumijevanja.

8. **Princip otvorenosti i ravnoteže**

Kada države usvajaju mjere za podršku raznolikosti kulturnih izraza, treba da nastoje da na odgovarajući način promovišu otvorenost prema drugim kulturama svijeta i da osiguraju da ove mjere budu usmjerene na ciljeve kojima teži ova konvencija.

II. Područje primjene

član 3 – Područje primjene

Ova konvencija se primjenjuje na politike i mjere koje strane potpisnice donose u vezi sa zaštitom i promovisanjem raznolikosti kulturnih izraza.

III. Definicije

član 4 – Definicije

Za potrebe ove konvencije, podrazumijeva se da je:

1. **Kulturna raznolikost**

"Kulturna raznolikost" se odnosi na mnogostruke načine na koje kulture grupa i društava nalaze izraz. Ovi izrazi se prenose unutar i između grupa i društava.

Kulturna raznolikost se manifestuje ne samo kroz različite načine na koje se kulturno nasljeđe čovječanstva izražava, uvećava i prenosi posredstvom mnoštva kulturnih izraza, već i kroz različite oblike umjetničkog stvaralaštva, proizvodnje, širenja, distribucije i uživanja, bez obzira na korišćena sredstva i tehnologije.

2. **Kulturni sadržaj**

«Kulturni sadržaj» se odnosi na simbolično značenje, umjetničku dimenziju i kulturne vrijednosti koje potiču od kulturnih identiteta ili izražavaju kulturne identitete.

3. **Kulturni izrazi**

«Kulturni izrazi» su oni izrazi koji su rezultat kreativnosti pojedinaca, grupa ili društava, i koji imaju kulturni sadržaj.

4. **Kulturne djelatnosti, dobra i usluge**

«Kulturne djelatnosti, dobra i usluge» odnose se na one djelatnosti, dobra i usluge, koje u vrijeme kada se smatra da imaju određeni kvalitet, upotrebu ili svrhu, otjelotvoruju ili prenose kulturne izraze, bez obzira na komercijalnu vrijednost koju mogu da imaju. Kulturne djelatnosti mogu da budu same po sebi cilj, ili mogu da doprinose proizvodnji kulturnih dobara i usluga.

5. **Kulturne industrije**

«Kulturne industrije» odnosi se na industrije koje proizvode i distribuiraju kulturna dobra ili usluge kao što su definisane u stavu 4 gore.

6. **Kulturne politike i mjere**

«Kulturne politike i mjere» odnosi se na one politike i mjere koje su vezane za kulturu, bilo na lokalnom, nacionalnom, regionalnom ili međunarodnom nivou, koje su ili usredsređene na samu kulturu ili su kreirane tako da imaju direktan uticaj na kulturne izraze pojedinaca, grupa ili društava, uključujući i na stvaranje, proizvodnju, širenje, distribuciju i pristup kulturnim djelatnostima, dobrima i uslugama.

7. **Zaštita**

«Zaštita» znači usvajanje mjera čiji je cilj očuvanje, zaštita i unapređenje raznolikosti kulturnih izraza.

«Zaštiti» znači usvojiti takve mjere.

8 **Međukulturalnost**

«Međukulturalnost» se odnosi na postojanje i pravednu interakciju različitih kultura i mogućnost stvaranja zajedničkih kulturnih izraza posredstvom dijaloga i međusobnog razumijevanja.

IV. Prava i obaveze strana potpisnica

član 5 – Opšte pravilo u pogledu prava i obaveza

1. Strane potpisnice, u skladu sa Poveljom Ujedinjenih nacija, principima međunarodnog prava i univerzalno priznatim instrumentima iz oblasti ljudskih prava, potvrđuju svoje suvereno pravo da formulišu i sprovode svoje kulturne politike i usvajaju mjere za zaštitu i promovisanje

raznolikosti kulturnih izraza i da učvrste međunarodnu saradnju radi ostvarenja ciljeva ove konvencije.

2. Kada strana potpisnica bude sprovodila politike i preduzimala mjere za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji, njene politike i mjere biće u skladu sa odredbama ove konvencije.

član 6 – Prava strana potpisnica na nacionalnom nivou

1. U okviru svojih kulturnih politika i mjera kao što su definisane u članu 4.6 i uzimajući u obzir svoje sopstvene posebne okolnosti i potrebe, svaka strana potpisnica može da usvoji mjere za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza na svojoj teritoriji.

2. Te mjere mogu da obuhvate sljedeće:

(a) regulatorne mjere čiji je cilj zaštita i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza;

(b) mjere koje, na odgovarajući način, pružaju mogućnost domaćim kulturnim djelatnostima, dobrima i uslugama, među svim onim koje postoje na nacionalnoj teritoriji, za stvaranje, proizvodnju, širenje, distribuciju i uživanje tih domaćih kulturnih djelatnosti, dobara i usluga, uključujući i odredbe koje se odnose na jezik koji se koristi za takve djelatnosti, dobra i usluge;

(c) mjere čiji je cilj da se domaćim nezavisnim kulturnim industrijama i djelatnostima u neformalnom sektoru omogući efikasan pristup sredstvima za proizvodnju, širenje i distribuciju kulturnih djelatnosti, dobara i usluga;

(d) mjere čiji je cilj obezbjeđivanje javne finansijske pomoći;

(e) mjere čiji je cilj podsticanje neprofitnih organizacija, kao i javnih i privatnih institucija i umjetnika i drugih profesionalaca iz oblasti kulture, da razvijaju i unapređuju slobodnu razmjenu i protok ideja, kulturnih izraza i kulturnih djelatnosti, dobara i usluga, i da u svojim aktivnostima podstiču kako stvaralački tako i preduzetnički duh;

(f) mjere čiji je cilj uspostavljanje i podrška javnih institucija, prema potrebi;

(g) mjere čiji je cilj podsticanje i podrška umjetnika i drugih uključenih u stvaranje kulturnih izraza;

(h) mjere čiji je cilj unapređenje raznovrsnosti medija, uključujući i preko javnog radiodifuznog servisa.

član 7 – Mjere za promovisanje kulturnih izraza

1. Strane potpisnice će nastojati da na svojoj teritoriji stvore sredinu koja pojedince i društvene grupe podstiče:

(a) da stvaraju, proizvode, šire, distribuiraju i imaju pristup svojim sopstvenim kulturnim izrazima, posvećujući dužnu pažnju posebnim okolnostima i potrebama

žena kao i različitih socijalnih grupa, uključujući i lica koja pripadaju manjinama i starosjedićkim narodima;

(b) da imaju pristup raznovrsnim kulturnim izrazima sa svoje teritorije kao i iz drugih zemalja svijeta.

2. Strane potpisnice će takođe nastojati da priznaju značajan doprinos umjetnika, drugih koji su uključeni u stvaralački proces, kulturnih zajednica, i organizacija koje podržavaju njihov rad, i njihovu centralnu ulogu u njegovanju raznolikosti kulturnih izraza.

član 8 – Mjere za zaštitu kulturnih izraza

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe čl. 5 i 6, strana potpisnica može utvrditi postojanje posebnih situacija kada su kulturni izrazi na njenoj teritoriji u opasnosti od gašenja, pod ozbiljnom prijetnjom, ili im je iz nekog drugog razloga potrebna hitna zaštita.
2. Strane potpisnice mogu preduzeti sve odgovarajuće mjere za zaštitu i očuvanje kulturnih izraza u situacijama koje se pominju u stavu 1, na način koji je u skladu sa odredbama ove konvencije.
3. Strane potpisnice podnose izveštaj Međuvladinom komitetu iz člana 23 o svim mjerama koje su preduzete da bi se zadovoljili hitni zahtjevi situacije, a Komitet može da daje odgovarajuće preporuke.

član 9 – Razmjena informacija i transparentnost

Strane potpisnice će :

(a) u svojim izvještajima koje podnose UNESCO-u svake četiri godine pružiti odgovarajuće informacije o mjerama koje su preduzete radi zaštite i promovisanja raznolikosti kulturnih izraza na njihovoj teritoriji i na međunarodnom nivou;

(b) odrediti tačku kontakta odgovornu za razmjenu informacija u vezi sa ovom konvencijom;

(c) dijeliti i razmjenjivati informacije vezane za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza.

član 10 – Obrazovanje i javna svijest

Strane potpisnice će:

(a) podsticati i razvijati razumijevanje važnosti zaštite i promovisanja raznolikosti kulturnih izraza, između ostalog i preko obrazovnih programa i programa za podizanje javne svijesti;

(b) sarađivati sa drugim stranama potpisnicama i međunarodnim i regionalnim organizacijama u ostvarivanju cilja ovog člana;

(c) nastojati da podstaknu kreativnost i ojačaju proizvodne kapacitete ustanovljavanjem programa za obrazovanje, obuku i razmjenu u oblasti kulturnih industrija. Ove mjere trebalo bi da budu sprovedene na način koji nema negativan uticaj na tradicionalne oblike proizvodnje.

član 11 – Učešće civilnog društva

Strane potpisnice potvrđuju fundamentalnu ulogu civilnog društva u zaštiti i promovisanju raznolikosti kulturnih izraza. Strane potpisnice će podsticati aktivno učešće civilnog društva u svojim naporima da ostvare ciljeve ove konvencije.

član 12 – Unapređenje međunarodne saradnje

Strane potpisnice će nastojati da učvrste svoju bilateralnu, regionalnu i međunarodnu saradnju radi stvaranja uslova koji doprinose promovisanju raznolikosti kulturnih izraza, posebno vodeći računa o situacijama koje su pomenute u čl. 8 i 17, naročito radi:

(a) olakšanja dijaloga o kulturnoj politici između strana potpisnica;

(b) unapređenja strateških i upravljačkih kapaciteta javnog sektora u ustanovama kulture javnog sektora, putem profesionalnih i međunarodnih kulturnih razmjena i razmjene najboljih praksi;

(c) učvršćenja saradnje sa i između građanskog društva, nevladinih organizacija i privatnog sektora u njegovanju i promovisanju raznolikosti kulturnih izraza;

(d) promovisanja upotrebe novih tehnologija, podsticanja partnerstava radi unapređenja razmjene informacija i kulturnog razumijevanja, i njegovanja raznolikosti kulturnih izraza;

(e) podsticanja sklapanja ugovora o koprodukciji i kodistribuciji.

član 13 – Integracija kulture u održivi razvoj

Strane potpisnice će nastojati da integrišu kulturu u svoje razvojne politike na svim nivoima u cilju stvaranja uslova koji doprinose održivom razvoju i, u tom okviru, njegovati aspekte vezane za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza.

član 14 – Saradnja u cilju razvoja

Strane potpisnice će nastojati da podrže saradnju u cilju održivog razvoja i smanjenja siromaštva, posebno u odnosu na specifične potrebe zemalja u razvoju, kako bi pospješile pojavu dinamičnog kulturnog sektora, između ostalog i sljedećim sredstvima:

(a) jačanjem kulturnih industrija u zemljama u razvoju putem:

(i) stvaranja i jačanja kapaciteta kulturne produkcije i distribucije u zemljama u razvoju;

- (ii) omogućavanja šireg pristupa svjetskom tržištu i međunarodnim distribucionim mrežama svojim kulturnim djelatnostima, dobrima i uslugama;
 - (iii) omogućavanja pojave održivog lokalnog i regionalnog tržišta;
 - (iv) usvajanja, tamo gdje je moguće, odgovarajućih mjera u razvijenim zemljama kako bi se olakšao pristup njihovoj teritoriji kulturnim djelatnostima, dobrima i uslugama zemalja u razvoju;
 - (v) pružanja podrške stvaralačkom radu i olakšanja mobilnosti, u mjeri u kojoj je to moguće, umjetnika iz zemalja u razvoju;
 - (vi) podsticanja odgovarajuće saradnje između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju, između ostalog i u oblasti muzike i filma;
- (b) izgradnjom kapaciteta putem razmjene informacija, iskustva i stručnog znanja, kao i obukom ljudskih resursa u zemljama u razvoju, u javnom i privatnom sektoru u pogledu, između ostalog, strateških i upravljačkih sposobnosti, razvijanja i sprovođenja politike, promovisanja i distribucije kulturnih izraza, razvoja malog, srednjeg i mikro preduzetništva, korišćenja tehnologije, i razvijanja i prenošenja stručnih znanja;
- (c) transferom tehnologije kroz uvođenje odgovarajućih stimulativnih mjera za transfer tehnologije i stručnog znanja, posebno u oblasti kulturnih industrija i preduzetništva;
- (d) finansijskom podrškom kroz:
- (i) osnivanje Međunarodnog fonda za kulturnu raznolikost kao što je predviđeno članom 18;
 - (ii) pružanje zvanične razvojne pomoći, prema potrebi, uključujući i tehničku pomoć, radi podsticanja i podrške stvaralaštvu;
 - (iii) druge oblike finansijske pomoći kao što su niskokamatni zajmovi, subvencije i drugi mehanizmi finansiranja.

član 15 – Organizacija saradnje

Strane potpisnice će podsticati razvoj partnerstava, između i unutar javnog i privatnog sektora i neprofitnih organizacija, u cilju saradnje sa zemljama u razvoju na unapređenju njihovih kapaciteta za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza. Ova inovativna partnerstva će, u skladu sa praktičnim potrebama zemalja u razvoju, naglasiti dalji razvoj infrastrukture, ljudskih resursa i politika, kao i razmjenu kulturnih djelatnosti, dobara i usluga.

član 16 – Povlašćeni tretman za zemlje u razvoju

Razvijene zemlje će olakšati kulturnu razmjenu sa zemljama u razvoju dajući, preko odgovarajućih institucionalnih i zakonskih okvira, povlašćeni tretman umjetnicima i dugim kulturnim radnicima, kao i kulturnim dobrima i uslugama iz zemalja u razvoju.

član 17 – Međunarodna saradnja u situacijama kada postoji ozbiljna prijetnja kulturnim izrazima

Strane potpisnice će sarađivati u pružanju pomoći jedna drugoj, a posebno zemljama u razvoju, u situacijama pomenutim u članu 8.

član 18 – Međunarodni fond za kulturnu raznolikost

1. Ovim se osniva Međunarodni fond za kulturnu raznolikost, (u daljem tekstu: «Fond»).
2. Fond se sastoji od finansijskih sredstava povjerenih na upravljanje koja se utvrđuju u skladu sa Finansijskim propisima UNESCO-a.
3. Sredstva Fonda sastoje se od:
 - (a) dobrovoljnih priloga strana potpisnica
 - (b) finansijskih sredstava koja za tu svrhu izdvoji Generalna konferencija UNESCO-a;
 - (c) priloga, poklona ili zavještanja od strane drugih država; organizacija i programa sistema Ujedinjenih nacija, drugih regionalnih i međunarodnih organizacija; i javnih i privatnih organa ili pojedinaca;
 - (d) svih kamata koje dospijevaju na sredstva Fonda;
 - (e) finansijskih sredstava prikupljenih putem sabirnih akcija ili primanja od manifestacija organizovanih za prikupljanje sredstava u korist Fonda;
 - (f) svih drugih sredstava odobrenih propisima Fonda.
4. O korišćenju sredstava Fonda odlučuje Međuvladin komitet na osnovu smjernica koje odredi Konferencija strana potpisnica iz člana 22.
5. Međuvladin komitet može prihvatati priloge i druge oblike pomoći za opšte i posebne namjene koje se odnose na određene projekte, pod uslovom da je dao odobrenje za te projekte.
6. Za priloge koji se daju Fondu ne mogu se vezivati nikakvi politički, ekonomski ili drugi uslovi koji nisu spojivi sa ciljevima ove konvencije.
7. Strane potpisnice će nastojati da redovno daju dobrovoljne priloge u cilju sprovođenja ove konvencije.

član 19 – Razmjena, analiza i širenje informacija

1. Strane potpisnice su saglasne da razmjenjuju informacije i dijele stručno znanje u vezi sa prikupljanjem podataka i statistikom koja se odnosi na raznolikost kulturnih izraza, kao i na najbolje prakse za njenu zaštitu i promovisanje.

2. UNESCO će olakšati, preko postojećih mehanizama unutar Sekretarijata, prikupljanje, analizu i širenje svih relevantnih informacija, statističkih podataka i najboljih praksi.
3. UNESCO će, takođe, osnovati i ažurirati bazu podataka o različitim sektorima i vladinim, privatnim i neprofitnim organizacijama koje su uključene u oblast kulturnih izraza.
4. Da bi olakšao prikupljanje podataka, UNESCO će posebnu pažnju posvetiti izgradnji kapaciteta i jačanju stručnog znanja strana potpisnica koje podnesu zahtjev za takvu vrstu pomoći.
5. Prikupljanje informacija utvrđenih u ovom članu biće dopuna informacijama koje se prikupljaju u skladu sa odredbama člana 9.

V: Odnos prema drugim instrumentima

član 20 – Odnos prema drugim ugovorima: međusobno podupiranje, komplementarnost i nepodređivanje

1. Strane potpisnice prihvataju da u dobroj volji izvršavaju svoje obaveze prema ovoj konvenciji i svim drugim ugovorima čiji su potpisnik. Shodno tome, bez podređivanja ove konvencije bilo kom drugom ugovoru,

(a) one će podsticati međusobno podupiranje ove konvencije i drugih ugovora čiji su potpisnik; i

(b) prilikom tumačenja i primjene drugih ugovora čiji su potpisnik ili preuzimanja drugih međunarodnih obaveza, strane potpisnice će uzeti u obzir relevantne odredbe ove konvencije.

2. Ništa u ovoj konvenciji neće biti protumačeno kao nešto što mijenja prava i obaveze strana potpisnica prema bilo kojim drugim ugovorima čiji su potpisnik.

član 21 – Međunarodno savjetovanje i koordinacija

Strane ugovornice se obavezuju da će promovisati ciljeve i principe ove konvencije na drugim međunarodnim forumima. U tom cilju, strane potpisnice će se prema potrebi međusobno konsultovati, imajući na umu ove ciljeve i principe.

VI. Organi konvencije

član 22 – Konferencija strana potpisnica

1. Ustanovljava se Konferencija strana potpisnica. Konferencija strana potpisnica je plenarno i vrhovno tijelo ove konvencije.

2. Konferencija strana potpisnica sastaje se na redovnoj sjednici svake dvije godine, u mjeri u kojoj je to moguće, u spoju sa Generalnom konferencijom UNESCO-a. Ona se može sastajati i na vanrednoj sjednici ako tako odluči, ili ako Međuvladin komitet dobije zahtjev u tom smislu od najmanje jedne trećine strana potpisnica.

3. Konferencija strana potpisnica usvaja svoj sopstveni poslovnik.

4. Funkcije Konferencije strana potpisnica su, između ostalog:

(a) da bira članove Međuvladinog komiteta;

(b) da prima i razmatra izvještaje strana potpisnica ove konvencije koje im proslijedi Međuvladin komitet;

(c) da odobrava radne smjernice pripremljene na njen zahtjev od strane Međuvladinog komiteta;

(d) da preduzima sve druge mjere koje može smatrati neophodnim za unapređenje ciljeva ove konvencije.

član 23 – Međuvladin komitet

1. U okviru UNESCO-a se osniva Međuvladin komitet za zaštitu i promovisanje raznolikosti kulturnih izraza, u daljem tekstu «Međuvladin komitet». Sastavljen je od predstavnika 18 država potpisnica konvencije, izabranih na period od četiri godine od strane Konferencije strana potpisnica nakon što ova konvencija stupi na snagu u skladu sa članom 29.

2. Međuvladin komitet se sastaje jednom godišnje.

3. Međuvladin komitet funkcioniše pod nadležnošću i vođstvom Konferencije strana potpisnica i za svoj rad odgovara Konferenciji strana potpisnica.

4. Broj članova Međuvladinog komiteta povećava se na 24 kada broj potpisnica konvencije dostigne 50.

5. Izbor članova Međuvladinog komiteta zasniva se na principima pravične geografske zastupljenosti, kao i rotacije.

6. Ne dovodeći u pitanje druge dužnosti koje su mu povjerene ovom konvencijom, funkcije Međuvladinog komiteta su:

(a) da promoviše ciljeve ove konvencije i da podstiče i prati njeno sprovođenje;

(b) da priprema i podnosi na odobrenje Konferenciji strana potpisnica, na njen zahtjev, radne smjernice za sprovođenje i primjenu odredaba ove konvencije;

(c) da Konferenciji strana potpisnica prosljeđuje izvještaje strana potpisnica konvencije, zajedno sa svojim komentarima i kratkim prikazom sadržaja tih izvještaja;

(d) da daje odgovarajuće preporuke koje treba preduzeti u situacijama koje mu predoče strane potpisnice konvencije u skladu sa relevantnim odredbama konvencije, posebno članom 8;

(e) da ustanovi procedure i druge mehanizme za savjetovanje kojima je cilj unapređenje ciljeva i principa ove konvencije na drugim međunarodnim forumima;

(f) da obavlja sve druge zadatke koje bi mogla da zatraži Konferencija strana ugovornica.

7. Međuvladin komitet, u skladu sa svojim poslovnikom, može u bilo koje doba da pozove javne ili privatne organizacije ili pojedince da učestvuju na njegovim sastancima radi savjetovanja o određenim pitanjima.

8. Međuvladin komitet priprema i podnosi Konferenciji država ugovornica, na odobrenje, svoj sopstveni Poslovnik.

član 24 – Sekretarijat UNESCO-a

1. Organima konvencije pomaže Sekretarijat UNESCO-a.

2. Sekretarijat priprema dokumentaciju Konferencije strana potpisnica i Međuvladinog komiteta kao i dnevni red njihovih sastanaka i pruža pomoć u sprovođenju njihovih odluka i podnosi izveštaje o sprovođenju tih odluka.

VII. Završne klauzule

član 25 – Rješavanje sporova

1. U slučaju spora između strana potpisnica ove konvencije u vezi sa tumačenjem ili primjenom konvencije, strane potpisnice će nastojati da pronađu rješenje putem pregovora.

2. Ukoliko zainteresovane strane potpisnice ne mogu da postignu dogovor pregovorom, one mogu zajedno da potraže dobre usluge, ili zatraže posredovanje treće strane.

3. Ako se ne preduzmu dobre usluge ili posredovanje, ili se rješenje ne pronađe putem pregovora, dobrih usluga ili posredovanja, strana potpisnica može pribjeći mirenju u skladu sa postupkom utvrđenim u Dodatku ove konvencije. Strane ugovornice će u dobroj vjeri razmotriti prijedlog koji Komisija za mirenje da u cilju rješavanja spora.

4. Svaka strana potpisnica može, za vrijeme ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, izjaviti da ne priznaje gore predviđeni postupak za mirenje. Svaka strana potpisnica koja da takvu izjavu može, u bilo koje doba, da povuče tu izjavu obavještenjem upućenim Generalnom direktoru UNESCO-a.

član 26 – Ratifikacija, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje od strane država članica

1. Ova konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju od strane država članica UNESCO-a u skladu sa njihovim odgovarajućim ustavnim postupcima.

2. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja se deponuju kod Generalnog direktora UNESCO-a.

član 27 – Pristupanje

1. Ova konvencija je otvorena za pristupanje svim državama koje nisu članice UNESCO-a, ali su članice Ujedinjenih nacija, ili bilo koje od njenih specijalizovanih agencija, koje Generalna konferencija UNESCO-a pozove da joj pristupe.

2. Ova konvencija je takođe otvorena za pristupanje teritorijama koje uživaju punu unutrašnju samoupravu, priznatu kao takvu od strane Ujedinjenih nacija, ali koje nisu dostigle punu nezavisnost u skladu sa rezolucijom 1514 (XV) Generalne skupštine, i koje imaju nadležnost nad pitanjima koja uređuje ova konvencija, uključujući i nadležnost da sklapaju ugovore u pogledu takvih pitanja.

3. Sljedeće odredbe se odnose na regionalne organizacije za ekonomsku integraciju:

(a) Ova konvencija je takođe otvorena za pristupanje svim regionalnim organizacijama za ekonomsku integraciju, koje će, osim u dolje predviđenim slučajevima, biti u potpunosti vezane odredbama konvencije na isti način kao i države ugovornice;

(b) U slučaju da je jedna ili više država članica jedne takve organizacije istovremeno i strana potpisnica ove konvencije, organizacija i ta država članica ili države članice odlučuju o svojoj odgovornosti za izvršenje svojih obaveza prema ovoj konvenciji. Takva podjela odgovornosti stupa na snagu po okončanju postupka notifikacije opisanog u podstavu (c). Ta organizacija i države članice nemaju pravo da istovremeno ostvaruju prava prema ovoj konvenciji. Pored toga, regionalne organizacije za ekonomsku integraciju, u pogledu pitanja koja spadaju u njihovu nadležnost, ostvaruju svoje pravo glasa sa brojem glasova koji je jednak broju njihovih država članica koje su strane potpisnice ove konvencije. Takva organizacija neće ostvarivati svoje pravo glasa ako bilo koja od njenih država članica ostvaruje to pravo, i obrnuto;

(c) Regionalna organizacija za ekonomsku integraciju i njena država članica ili države članice koje su se dogovorile o podjeli odgovornosti kao što je predviđeno podstavom (b) obavijestice strane potpisnice o svakoj tako predloženoj podjeli odgovornosti na sljedeći način:

(i) u njihovom instrumentu o pristupanju, ta organizacija će precizno naznačiti podjelu njihovih odgovornosti u pogledu pitanja koja uređuje konvencija;

(ii) u slučaju bilo kakve kasnije izmjene njihovih odgovarajućih odgovornosti, regionalna organizacija za ekonomsku integraciju obavještava depozitara te predložene izmjene o njihovim odgovarajućim odgovornostima; Depozitar zauzvrat obavještava strane potpisnice o takvoj izmjeni;

(d) Smatra se da su države članice regionalne organizacije za ekonomsku integraciju koje postanu strane potpisnice ove konvencije zadržale nadležnost nad svim pitanjima u pogledu kojih depozitaru nije jasno naznačen ili saopšten prenos nadležnosti na organizaciju;

(e) «Regionalna organizacija za ekonomsku organizaciju» označava organizaciju koju sačinjavaju suverene države, članice Ujedinjenih nacija ili bilo koje od njenih specijalizovanih agencija, na koju su te države prenijele nadležnost u pogledu pitanja koje

uređuje ova konvencija i koja je propisno ovlašćena, u skladu sa svojim unutrašnjim postupcima, da postane njena strana potpisnica.

4. Instrument o pristupanju se deponuje kod generalnog direktora UNESCO-a.

član 28 – Tačka kontakta

Nakon što postanu strane potpisnice ove konvencije, svaka strana potpisnica će odrediti tačku kontakta kao što je navedeno u članu 9.

član 29 – Stupanje na snagu

1. Ova konvencija stupa na snagu tri mjeseca od datuma deponovanja tridesetog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju, ali samo u odnosu na one države ili regionalne organizacije za ekonomsku integraciju koje su deponovale svoje instrumente o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju na taj datum ili prije tog datuma. Ona stupa na snagu u odnosu na svaku drugu državu ugovornicu tri mjeseca nakon deponovanja njenog instrumenta o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju.

2. Za potrebe ovog člana, svaki instrument deponovan od strane neke regionalne organizacije za ekonomsku integraciju neće se smatrati kao dodatni u odnosu na instrumente koje su deponovale države članice te organizacije.

član 30 – Savezni ili neunitarni ustavni sistemi

Potvrđujući da su međunarodni instrumenti podjednako obavezujući za strane potpisnice bez obzira na njihove ustavne sisteme, sljedeće odredbe se primjenjuju na strane potpisnice koje imaju savezne ili neunitarne ustavne sisteme:

(a) u pogledu odredaba ove konvencije, čije sprovođenje spada pod pravnu jurisdikciju savezne ili centralne zakonodavne vlasti, obaveze savezne ili centralne vlade iste su kao i za one strane potpisnice koje nisu savezne države;

(b) u pogledu odredaba konvencije, čije sprovođenje spada pod jurisdikciju pojedinačnih konstitutivnih jedinica kao što su države, okruzi, pokrajine ili kantoni koje ustavni sistem federacije ne obavezuje da preduzimaju zakonodavne mjere, savezna vlada obavještava, prema potrebi, nadležne vlasti konstitutivnih jedinica kao što su države, okruzi, pokrajine ili kantoni o pomenutim odredbama, uz svoju preporuku o njihovom usvajanju.

član 31 – Otkazivanje

Svaka strana potpisnica ove konvencije može otkazati ovu konvenciju.

2. Otkaz se notifikuje putem pisanog instrumenta koji se deponuje kod generalnog direktora UNESCO-a.

3. Otkazivanje stupa na snagu 12 mjeseci nakon prijema instrumenta o otkazivanju. Ono ni na koji način ne utiče na finansijske obaveze strane potpisnice koja otkazuje konvenciju do datuma kada povlačenje stupa na snagu.

član 32 – Depozitarne funkcije

Generalni direktor UNESCO-a, kao depozitar ove konvencije, obavještava države članice Organizacije, države koje nisu članice Organizacije i regionalne organizacije za ekonomsku integraciju iz člana 27, kao i Ujedinjene nacije, o deponovanju svih instrumenata o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju predviđenom čl. 26 i 27, kao i o otkazivanju predviđenom članom 31.

član 33 – Izmjene i dopune

1. Strana potpisnica ove konvencije može, putem pisanog saopštenja upućenog generalnom direktoru, predložiti izmjene i dopune ove konvencije. Generalni direktor to saopštenje prosljeđuje svim stranama potpisnicama. Ako u roku od šest mjeseci od datuma slanja saopštenja najmanje polovina strana potpisnica pozitivno odgovori na zahtjev, generalni direktor na sljedećem zasjedanju Konferencije iznosi taj prijedlog na raspravu i moguće usvajanje.
2. Izmjene i dopune usvajaju se dvotrećinskom većinom glasova prisutnih strana ugovornica.
3. Nakon što se usvoje, izmjene i dopune ove konvencije se podnose stranama ugovornicama na ratifikaciju, prihvatanje, odobrenje ili pristupanje.
4. Za strane potpisnice koje su ih ratifikovale, prihvatile, odobrile ili im pristupile, izmjene i dopune ove konvencije stupaju na snagu tri mjeseca nakon što dvije trećine strana potpisnica deponuje instrumente iz stava 3 ovoga člana. Nakon toga, za svaku stranu ugovornicu koja ratifikuje, prihvati, odobri ili pristupi nekoj izmeni i dopuni, ta izmjena i dopuna stupa na snagu tri mjeseca nakon što ta strana potpisnica deponuje svoj instrument o ratifikaciji, prihvatanju, odobrenju ili pristupanju.
5. Postupak naveden u st. 3 i 4 ne primjenjuje se na izmjene i dopune člana 23 koje se odnose na broj članica Međuvladinog komiteta. Te izmjene i dopune stupaju na snagu u trenutku usvajanja.
6. Država ili regionalna organizacija za ekonomsku integraciju iz člana 27 koja postane strana potpisnica ove konvencije nakon stupanja na snagu izmjena i dopuna u skladu sa stavom 4 ovoga člana, u slučaju izostanka iskaza drugačije namjere, smatra se:

(a) stranom ugovornicom ove konvencije kako je izmijenjena i dopunjena; i

(b) stranom ugovornicom konvencije koja nije izmijenjena i dopunjena u odnosu na svaku stranu ugovornicu koju te izmjene i dopune ne obavezuju.

član 34 – Mjerodavni tekstovi

Ova konvencija sastavljena je na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku, pri čemu je svaki od tih šest tekstova jednako mjerodavan.

član 35 – Upis u registar

U skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, ova konvencija registruje se kod Sekretarijata Ujedinjenih nacija na zahtjev generalnog direktora UNESCO-a.

DODATAK

Postupak mirenja

član 1 – Komisija za mirenje

Komisija za mirenje formira se na zahtjev jedne od strana u sporu. Komisija se, osim ako se strane ne dogovore drugačije, sastoji od pet članova, pri čemu dva postavlja svaka zainteresovana strana, i predsjednika koga zajednički biraju ti članovi.

član 2 – članovi Komisije

U sporovima između više od dvije strane potpisnice, strane koje zastupaju isti interes zajedno imenuju svoje članove Komisije na osnovu dogovora. Kada dvije ili više strana potpisnica imaju različite interese ili postoji neslaganje u pogledu toga da li imaju isti interes, one odvojeno imenuju svoje članove.

član 3 – Imenovanja

Ako u roku od dva mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za formiranje Komisije za mirenje ne dođe ni do kakvih imenovanja od strane strana potpisnica, generalni direktor UNESCO-a, ako to od njega zatraži strana potpisnica koja je podnijela zahtjev, vrši ova imenovanja u roku od naredna dva mjeseca.

član 4 – Predsjednik Komisije

Ako se predsjednik Komisije za mirenje ne izabere u roku od dva mjeseca od imenovanja posljednjih članova Komisije, generalni direktor UNESCO-a, ako to od njega zatraži neka strana potpisnica, imenuje predsjednika u roku od naredna dva mjeseca.

član 5 – Odluke

Komisija za mirenje donosi odluke većinom glasova svojih članova. Ona, osim ako se strane u sporu ne dogovore drugačije, utvrđuje svoj sopstveni postupak. Ona donosi prijedlog za rješenje spora, koji strane potpisnice razmatraju u dobroj volji.

član 6 – Neslaganje

O neslaganju u pogledu toga da li Komisija za mirenje ima nadležnost odlučuje Komisija.